

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz minden közzelmondtatott
főpíacra, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bármintre küldendők.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségénél. Egyébtől a postahiva-
talok útján.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több
számban hirtetések, alkü szerint a
legolcsóbb árt.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petít sora 15 kr.
Négy- vagy bérmentlenül beküldött
közírások nem vétetnek tekintetbe. —
Ugyasintén közírások nem adatk
vissza.

Debreczen, november 15.

Már a delegációk megnyitása alkalmával, azon megnyitó beszédekéből, melyet mindkét fél delegáció elnökei tartottak, melyen semmi férfiaság, semmi nemzeti méltóság, csak az egyéni legalázatosabb hódolat a legmélyebb odaadás vonul keresztül, tisztában lehetett mindenki, hogy a delegátusok hűségesebben fogják követni elődeik nyomdokait, hogy különösen a magyar delegátusok jogos követelésüket az alattvaló szerénységbe annyira beburkolják, hogy a követelés csak kegyes óhajná válik s az engedelményekben nem engedik magukat tulszárnyaltatni senki által.

Béke van mindenütt egész Európában, a béke biztosítva van a császárok és királyok találkozására által, — mint mondják — biztosítva van a királyi leirat által — mint olvastuk — és még is a hadügyi kiadások évről évre emeltek, várak építtetnek, hadihajók építtetnek, ágyuk üntetnek, a formaruha pitykéi ujjakkal cseréltetnek ki, mintha a császárok találkozására éppen nem a békét, hanem a kikerülhetetlen háborút jeleznék.

Felszólalnak ugyan a delegáció egyes tagjai, hogy a minduntalan növekedő teher árt az országos pénzügynek, de hát még is vég-eredményben kedves köteleességük tartják az ujjabban követelt terhet is megszavazni, és ezt tehetik, teszik is nyugodtan, nem felelősök érte senkinek, az országgyűlésnek nincsen legkisebb joga sem hozzászólni, vagy őket tetteikért felelősségre vonni, az országgyűlésnek csak köteleessége van: a dele-

gációban megszavazott összegeket a költségvetésbe beilleszteni, ezt nevezik minálunk önkormányzásnak.

Még minden évben felszólalt a magyar delegáció egy felsőbb katonai tanintézetnek, a magyar területen leendő felállításáért, a közös hadügyminiszter mindenkor megígérte, anélkül, hogy legkisebb gondolatában is lett volna szavát csak részben is beváltani, pedig ezen tanintézet felállítását joga volna követelni Magyarországnak, mert azokhoz a hadügyi kiadásokhoz, melyekből Ausztriába több katonai intézet tartanak fen, csaknem egy harmadrésszel járul, hanem a magyar delegátusok — mintha minduntalan csakis alázatos kérelmezők volnának — annyira beburkolják követeléseiket a loyális mezebe, hogy a közös hadügyminiszternek arról kell meggyőződnie, mikép ezen követelés éppen nem azért terjesztetik elő, hogy teljességbe menjen, hanem hogy ennek felemlítésével port hinthessenek küldöik szemébe, mert különben ha akarnák, jogos követeléseinket érvényre tudnák emelni.

Mi a delegációnak, mint intézménynek határozott ellenségei vagyunk, mert ezáltal a miniszteri felelősség, önkormányzati jogunk semmivé van téve, mert ezáltal a magyar országgyűlés csak tartománygyűléssé van degradálva, hanem ha már megvan, és nincsen hatalmunk most még ezen intézményen változtatni, mégis megvárnók azoktól a delegátus uraktól, hogyha már az engedelményekben határt nem ismernek, legalább Magyarország méltányos és jogos követeléseit il-

letőleg ne érnék be minduntalan üres ígérgetésekkel.

— Az olasz király látogatása Bécsben az irredentista köröket még egyre izgalomba tartja.

A látogatás ellen tiltakozó népgyűlések között legnagyobb volt a milánói, melyet munkás egyesület rendezett október 31-én. A gyűlésen hozott határozatot le nyomatták és tömegesen küldték Bécsbe. A nyomtatvány teljes szövege következő:

A milánói munkás kör Milánóban. Az 1881. év október hó 31-iki közgyűlés határozata. A milánói munkás kör a bécsi királyi találkozás alkalmából kifejezi visszatetszését e királyi találkozás felett és bizik a népek testvériségében és a nemzetek megváltásában ugyan azok a népek által.

— A Gambetta-kormány végleges megalakulásáról sürgönyök nem hoztak tudósítást, sőt újabb hírek jelentik, hogy Gambetta ebbeli fáradozása nem sejtett nehézségekre talált — nevezetesen Freycinet részéről s továbbá Ferry és Leon Say is vonakodnak tározat vállalni Gambetta kabinetjében.

Debreczeni ref. zsinat.

Debreczen nov. 14.

A közoktatási szervezet szabályzatának 177—188-ik szakaszai, a tanügyi bizottságnak módosítása szerint el fogadtatván, a szabályzat tárgyalása befejeztett.

A tanügyi bizottság előadója jelenti, hogy a tanárképzés módját meghatározó munkálát — minthogy arról a már letergályalt javaslatban foglaltatik intézkedés — a zsinat által tárgyalatni többé nem fog, minél fogva a bizottság azt ezenel visszaterjeszti. Tudomásul vétetik.

Dobos János: noha megvált győződve, hogy a köznevelés és a közoktatási szervezet szabályzatának egyetlen pontja sem hasznos, s nem üdvös, mégis annak tárgyalása folyama alatt nem akart

főszólalni, s pedig azért, mert előzőnem akarta a zsinat drága idejét oly számtalanszor igénybe venni, mint arra szükség mutatkozott volna, másodszor, mivel már kezdetben látta az irányt, melyben a zsinat e szabályzat tárgyalásánál halad, meg volt győződve, hogy főszólalásainak ugysem lesz haszna. De most, a részletes tárgyalás befejezése után nem állhatja meg, hogy legalább pár szóban ki ne fejezze őszinte meggyőződését, mely abból áll, hogy ez a szabályzat önbűnei miatt előbb-utóbb elfog pusztulni.

A nagy esendben elmondott rövid, de nyomatékos észrevételeire megjegyzést senki nem tett. Utána

Molnár Béla egy protestáns egyetem felállítására tárgyában emel szót és tesz indítványt. Nézete az, melyszerint az egyházkerületek felszólítandók lennének, hogy a protestáns egyetem felállításának módjaitra nézve ajánlatot nyújtsanak be. A zsinat Révész Balint püspöknek hason értelemben felszólalása után magavá tette, s egy bizottságot küldött ki, mely a fontos kérdést megvitatta, arról még a zsinat folyama alatt jelenlést te gyen.

Következett az egyházi bíróság és törvénykezési rendtartás tárgyalása.

Bethy Zsigmond, mint a jogügyi bizottság elnöke köteleességének tartja jelezni az elveket, melyek a bizottságot e javaslat kidolgozásánál vezették. Azt hiszi, hogy a mi a conventi munkálában az egyházi ügyekben való bíráskodásra vonatkozólag benn nem foglaltatik, mindazt e javaslat felszólal, kéri azt tárgyalás alapjául elfogadni. Molnár Béla, a jogügyi bizottság előadója szintén rámutat az irányra, melyet a jogügyi bizottság a munkálát készítésénél követett. Kifejezték ad annak, hogy a conventi javaslat egyes szakaszai tekintve hogy bíráskodásról van szó — a jogi fogalmaknak inkább megfelelő volt, mint a betervezett javaslat. A jogügyi bizottság nem annyira jogi, mint egyházi szempontból indult ki, s ezen szempontokhoz alkalmazkodva dolgozta ki a javaslatot. Kéri azt tárgyalás alapjául elfogadni.

A javaslatot tárgyalás alapjául elfogadtatott. Kovács Károly zsinati képviselő

megégeti, de nem annyira a körmét, mint a szívet.

Amit e kettő együttesen adott elő — a néző közönségnek az tetszett legjobban. — Igen természetes, hogy ez általános tetszés valamely delejes befolyásnál fogva e kettőre is visszahatván, végre egymásnak is e kettő tetszett meg legjobban.

A hallgatóság családának tartotta, és egyszerű műkedvelőkben megfoghatatlannak azt a művészi érzéket és ösztönt, melylyel szerepeiket, különösen a szerelmes jelenetekben, felfogták, s a melegséget, melylyel előadni tudták. — Hol vették ezt? — Ki taníthatta őket erre?

Az újabb méhkasokra kis üveg ablakokat készítenek, melyeken át észlelni lehet, hogy ez apró nép mint sűrű, forog, hemzseg és működik odabenn, — valjon, ha az emberi mellkasra ily ablakcskákat csinálnának, lehetne-e ezeken át szemlélni, hogy odabenn a szív körül mi sűrű-forog, zsong és működik? — E pár népnél annyit mindenesetre lehetne látni, hogy színjátékukban a művezető, a sugó, az ügyelő senki más, mint a szív egy személyben, — maga az a művezetői melegség sem csoda, midőn a művezetőül beállott szív lángban áll és ég, mint egy kigyuladt színház.

A tűznek a víz az ellenszere, — ennek bősége határozza meg, hogy képes-e a tüzet eloltani? — most azonnal lesz

víz bőségben, — jön az árvíz, — meglátjuk: valjon a tüzet eloltja-e?

A gonosz csepp leérkezett; első dolga volt magával ragadva kollegáit, kitörni.

Erre hamar talált alkalmat; — a bombatéren és körülte alacsonyabbak a partok, — e tért kereste fel, és duliakodott a mederből azon át kifelé, keresve emberben, házban hol tehet kárt.

Egyik oldalutca sarkán volt egy kisebbszertü vendéglő, melyben mindig lehetett jó bort kapni a gazda saját terméséből. De készlete nagyon fogyott, és jól lehet háza még szárazlábbal beközelíthető volt, pinczejét már a víz foglalta el.

A gazda gondolta, egyszer nekie is szabad az általános korcsmáros regulát követni, majd inkább azt mondja: hogy a keresztelt bor nem saját termése.

A bor-surrogatom bőven, és közel volt az utcán. Egy öblös edénynyel clég volt a keresztelőre. A korcsmáros annyit kegyeletet mégis tanúsított a bor iránt, hogy a keresztelőre szant vizet megtisztítás véget a vizszűrőre felütötte.

A gonosz csepp éppen ott olázkodott; de megjárta, meit a korcsmáros kimerítette, s az edénybe, abból pedig a szűrőbe jutott.

Arnold Vettert az napon nagy bosszúság érte. — Béla és Matild közt már megérett a viszony annyira, hogy kenyértörésre kerülhetett a dolog.

A mama és Ernő, kik kezdetől fogva a szerelmesek pártján állottak, bekövet-

kezettnek tartották az időt arra, hogy a mozgalmakat a papa körül is megkezdjék. — Azt tudták, hogy ebből kivált kezdetben nagy családi perpatvar kerekedik; de végre is a dolgot meg kell kezdeni, különben soha sem lehet vége. — A sok ellenkezés, patvarkodás, huzavona kiltásban állott ugyan, de ha már mindezekben előbb-utóbb át kell esni, minek akkor a megértett ügyet előadni. — Béla a papnai közvetlenül nem léphetett fel, — ez nagyon visszavittet volna az ügyet; — ezt előcsatározókra kellett bízni.

A mama és Ernő csakugyan ügyesen feleltek meg e szerepüknek. — De hát a Vetterrel szemben lehetetlen volt valamit oly ügyesen bevezetni, hogy az eredmény biztosnak tekintessék.

Amint a szándékot felfogta haraggal tört ki.

A Vetter a lateinereket különben sem szerette, — hogy veje egy lateiner legyen, attól meg éppen iszonyodott. — Szerencsétlenségre azt is tudta, hogy Béla verseket írogat, sőt hogy egy vigjátékát már elő is adták.

„No iszen . . . éppen ily lateinerre volna szükségem, hi ha szőlőmunkások után kell látni, a berekbe húzza magát, a madarak csevegését hallgatja és verseket farag! . . . Menjetelek vele együtt a manóba! . . .”

A mama parszte hogy kezdetben az öreg állításait helyeselte, de csak szinleg, s azért, hogy aztán azokat saját állítá-

tesítés,
tmány által elő-
ég felett.

apár a következő elis.
Hoff János-féle maláta
at a felgyógyultat.

után az ön maláta ké-
em használtak, és igazán

annnyira megzavartatott,
tal az ön maláta bon-
után, s az itteni kedve-

tel Ruoziczka Erenaz

arnak, tanácsos, tulaj-
fettalálója és egyedüli
zállítója a legtöbb euró-
asse 2. Iroda és gyári-

elentés,
áta csokoládé felett, —
k; ezek a legjobb sze-
a maláta kivonat az
ben úgy volt a maláta-
ségeknél tündit és ked-

Dr. Porias törzsorvos.

lapján Hoff János fel-
Hol ezen jel hiányzik,

Csanak József, Garóby
Károly: Ujhavy István,
Imre gyógyszerészknél.
(320.)

mmel ki üntetve.

878.

Z. Egerszeg

május 2-dikán

1881.

első díj.

ÜLLER

pesten,

ET, változó szítával

ra. KOPTATOKAT,
OSTÁKAT cséplőgé-

gy-lő bizottság jelentése.

mások megvizsgálása, a
uhagyása, a felmenvény

részvényesek, kik ezen
zt venni kívának, rés-
alap-zabályok 82. 3. §-
nappal a közgyűlés előtt

menterutca 1106. sz. he-
enni kötelesek; kivéve a
feket, kik részvényüket a
jáján legkésőbb 9 óráig is

debreczen 1881. november

elszámoló bitot tság.

a betérjesszett javaslatot nem tartja a conventi munkálattal logikai összefüggésben lévőnek, minél fogva egy általa készített egyházbirósági javaslatot terjeszt be, melynek elfogadását kéri.

Az írásban beadott javaslat felolvasása után Fejes István emel szót, előadván, hogy inkább a most felolvasatott, de ki nem nyomtatott egyházbirósági javaslatot fogadja el, mint azt, melyet a jogügyi bizottság betérjesszett, mivel a Kovács Károly javaslatát sokkal tökéletesebbnek tartja, kéri annak kinyomtatását, hogy így a két javaslat együtt legyen tárgyalható, csak is így alkothat majd a zsinat egészséges egyházbirósági törvényt. Körme nd i Sándor hasonló értelemben nyilatkozik. Körme nd i Sándor, Kovács K. javaslatának azon előnyét is feleliti, hogy abban az egyháziakhoz, az anyagi peres ügyek intézése is fel van véve.

Br. Vay Miklós figyelmezteti a zsinatot hogy a hozott határozatot elvégre megerősítés végett legfelsőbb helyre felfogának terjesztetni, — lehet-e azt képzelnünk, hogy megengedjék az, miszerint államot az államban képezzük. Az a szándék, hogy a javaslatba az anyagi peres ügyek intézése is felvételessék, ezt célozza. —

Lengyel Imre: A jogügyi bizottság által benyújtott javaslat tárgyalás alapjául már elfogadtattott, ez történeti tény, minél fogva az újonnan benyújtott javaslat tárgyalásáról most már szó nem lehet. Különben is hogy az anyagi peres ügyek intézését is felvegyük, az a fenálló polgári törvényekkel szemben ily rövid idő alatt nem létesíthető.

Elnök újból felteszi a kérdést, hogy a jogügyi bizottság javaslatát elfogadják-e a zsinat tárgyalás alapjául? Elfogadtatik.

November 14.

Társelnökök: br. Vay Miklós, Nagy Péter.

Jegyzők: Szász Béla, Ritoók Zsigmond, Véghegyi Dezső.

Ülés kezdete délelőtt 10 órakor.

Jegyző olvassa a tegnapi gyűlés jegyzőkönyvét, észrevétel nélkül hitelesítettik.

Folytatva tárgyalatik a köznevelés és közoktatás szervezetének szabályzata. A 158-ik szakaszhoz a György Endre által beadott módosítvány még kinyomtatva nem lévén, a szakasz tárgyalás elhalasztatik.

Következett a szabályzat negyedik része mely a főiskoláról szól.

A 159—176-ik szakaszok minden fenkakadás nélkül a tanügyi bizottságnak némi stílárius módosításával fogadtattak el.

A 176-ik szakaszról Szentpéteri János módosítványt nyújt be, mely „a tanárok szabad meggyőzésének követhetése” kifejezés elhagyását tartalmazza.

Balla gi Mór indignálódva szólal fel, a beadott módosítvány által a teológiai tant látja sértve, ennél fogva annak becsülete érdekében emel óvat. A teológia tudomány, s ő nem szeretné, ha a módosítvány elfogadása által azoknak adna a zsinat igazat, kik a teológiát nem tart-

ják tudománynak. A tanszabadság érdekében is kéri a szöveg meghagyását.

Még Kovács Ödön és Balog Ferencz felszólalása után, a szöveg elfogadtattott.

Jegyző olvassa a javaslat első szakaszát, mely az egyházi bíróságokról.

Mak a i Dániel: a negyedik foku, vagyis az egyetemes conventi bíróság kiadóját kéri, mivel abban megbízhatóságát nem lát, másodszor mivel az a bíróság nem a népképviselő alapján alakított, s harmadszor annak felállítását által a centralisatióra való törekvést látja.

Kántor Sámuel osztja előtte szóló nézetét. Ha 800 évig nem volt szükség conventi bíróságra, bizony ezután még kevésbé lesz arra szükség. Nem hiszi, hogy a superintendensek és főgondnokok, hogy a diszes állásukban, oly tényeket küvéssenek el, mikép ellenük fegyelmi vizsgálatot kellene indítani. Kéri a conventi bíróságnak kihagyását.

Felhívás a főiskolai tápintézet segélyezésére.

A tanintézetek, mint a tudomány, erkölcs és vallásosság veteményes kertjei a legüdvösebb szolgálatot teszik az emberiségnek. De mit érnek a tanintézetek, ha nincs gondoskodva a felől, hogy a szegényebb sorsú ifjaknak is lehetőség nyujtassék a maguk szellemi kiképzésére, hogy eképen művelt polgárai és tisztviselői lehessenek a hazának, hasznos tagjai az egyháznak és társadalomnak? Kivált nekünk protestánsoknak kettős kötelességünk van e tekintetben. Nem elég, hogy csak iskolákat állítsunk és tartunk fel nagy áldozattal, hanem segíteni is kell szegényebb sorsú ifjainkat, hogy megnyihassanak előttük a tudomány forrásai.

Hány szükölködő tanuló van főiskolánk növendékei közt, kik egyedül a kegyes jöltevek adakozásai folytán tarthatják fel magukat iskolai pályájukon? — Hány derék hazafi, hány jóra való tagja a társadalomnak került már ki főiskolánk növendékei közül, kik anyagi istápolás nélkül okvetlenül elzúllottak volna egészen, ellenben iskolai segélyezésben részesülvén, megfuthattak iskolai pályájukat a hasznos tagjai lettek az emberiségnek?

Debreczen város nemeskeblű polgárait illeti első sorban az elvitáztatlan dicsőség, hogy belátva — mint művelt lelkéhez illik — amaz igazságnak nagy horderejű mivoltát, hogy csak művelt társadalomban lehet az ember igazán boldog, és hogy tisztán csak erkölcsi nevelés és tudományos képzés által tétetik lehetővé minden haladás, szintugy az anyagi, mint a szellemi világban — soha nem késtek egész áldozatkészséggel és egymással vetekedve hozni filéreiket a nevelés és tudomány oltárára.

Holnap, azaz f. hó 16-án szerdán és a következő napokon elindítatnak a szekerek a tanuló ifjuság kíséretében, hogy ez utóbbiak a főiskolai szegény tanuló tápintézete fenntartására szolgáló termény és pénzbeli segélyt hálás köszönettel átvegyék és rendeltetésük helyére

tetni, de az lett a vége hogy Vetter kapta a kalapját s a faképnél hagyta őket.

Kiment a Dunára, megnézni, hogy ez mit akar, — s ott egy ismerősével, Faber Vetterrel találkozza, miután a Dunán jól kinézték és a felett jó kiokoskodták magukat, vajjon még folyton árad-e, vagy már az apály fog beállni? — bértérek sétálgatva az utcákra, s ott szemlélgették a kiöntés eredményeit.

Mentek mendégéltek, míg az oldal-utca sarkán levő vendéglőhöz érkeztek. Ekkorra kisé elfáradtak, s mintegy ösztönyszerűleg tértek be abba megköstolni a szomszédborát, s e mellett megbeszélgetni a látottakat.

Természetes, hogy a korosmáros a „szomszéd uraknak” még a pogány borból adott, bár már akkor a keresztelt bort, és az egy palack vizet. — Ezeknek a megszürt vízből adott, s — a mi gonosz, de most már a szűrőn átvizárgott és megtisztult csepp vizünk épen e palackba jutott. Ha megisszák, neki teljesen és vele együtt meséneknek is azonnal vége van. Eleinte tisztán izelgették a bort, Faber Vetter egyszer csak friss poharat kért és azt vízzel töltötte meg. A csepp viz e pohárba jutot, s Faber Vetter már meg is fogta a poharat, hogy kiürítse. Ekkor jutott valami eszébe és letette.

„De igaz . . . mi lesz a szomszéd ur boraival? ha a víz még egy lábat árad,

juttassák; kéréstven egyszersmind a kegyes jöltevek, hogy a juttatott segélyt az ifjak által előmutatandó jegyzőkönyvbe beírni vagy beírni méltóztassanak.

Föl tehát Debreczennek minden szépe, jót és isteniért hevülő polgárai! Mutassák meg önök, hogy méltó utódai a nagy ősöknek, kik pár századdal ezelőtt e főiskola megalapításáért anynyi lelkesedéssel annyit áldoztak, — mutassák meg, hogy mennyire méltó a nagy Debreczen arra, hogy kebelében létezzék e főiskola. Adakozzanak önök e nemes célra, a magyar nemzeti művelődés nagy céljának előmozdítására. A ki istennek, az emberiség tökélyesítése nagy célját tőle telbetőleg előmozdítja, az oly ember nem csak isten előtt kedves, hanem valóban isteni dolgot cselekszik, — tényezőleg belenyul az emberiség, isten által akart nevelése, az erkölcsi világrend megvalósítása munkájába. — Hiszünk, hogy mint mindig, úgy most is fényesen igazolandja Debreczen, hogy igazi édes anyja a főiskolának. A főiskolai igazgatóság.

A lemberg és a debreczeni kertészeti-egylet.

A lemberg kertészeti-egylet, Gácsország fővárosában Lembergben, egy országos gyümölcs-kiállítás rendezvén, barátságosan felzárkította a debreczeni kertész-egyletet, hogy vegyen részt a kiállításban, és küldjön Debreczenben termelt magyar gyümölcsöt Lembergbe.

A debreczeni kertészeti-egylet épen akkor foglalkozott a budapesti országos gyümölcs-kiállításra szánt gyümölcs rendezésével, a hová később ezer darabban 130 faj almát és 82 faj körtvét, minden darabot magyar és német nyelven ellátva küldött, és a miért a bíráló bizottság által, úgy mint a többi hazai egyletek, bronz éremmel meg volt jutalmazva.

Daczára ezen nagy munkának, a kertészeti-egylet, a lemberg barátságos felszólításnak eleget tenni óhajtván, oda is egy nagy láda, az egyleti kertben termelt, legnagyobb részben eredeti magyar fajú alma és körtvét, minden darabot magyar és német nével ellátva, legszebb példányokban és a mint illik, egy barátságos, német nyelvű levél kíséretében küldött fel vasuton Lembergbe.

A gyümölcs és a levél ott igen szívesen fogadtattott.

A gyümölcsöt a kiállításban mindég nagy számú közönség bámulta, mondván: „magyarszke hruski a jabluki”, és rokonszenvesen társalgott a magyarokról, de kivált a debreczeni magyar emberekről.

A lemberg kiállításról se a magyar se a német lapok nem irtak semmit, úgy hogy az egylet többé nem is gondolt a lemberg kiállításra. Mignem nov. 12. postán egy csomag érkezett Lembergbe, a debreczeni kertészeti-egylet czime alatt.

A csomag felbontatván, abban volt egy szíves levél kíséretében, a debreczeni kertész-egylet részére „Towarzystwo ogrodniczeno w. Debreczynne,” egy művé-

— akkor a pincze ablakain folyik be, és megsusztatja borait.”

„Az már meg nem usztatja” viszonozta Arnold bácsi szemével egyet huncyorított, mint ki fufangosan kicsinálta dolgát. — „Gondoltam én e komédiára, — láttam a sok havat, tudtam, hogy a felső országokban is nagy mennyiségben van a hó és hogyha hirtelen olvadás áll be, árvizet várhatunk. Ezert sok aggályom volt amiat, hogy mit tegyek boraimmal. — Szerencsére azonban vevőm találkozott, — elfogadható árat szabtam a bornak, — az alku hamar készen volt, — s most minden hordóm úresen áll.”

„Valóban Vetter, beszélhet a szerencséről . . .” s folytatták a beszélgetést e thema felet.

A vizepp mindent a pohárban hallgatta. „No Vetter, csak épségben kiszabadulhassak ez egyszer e pohárból, vetek neked oly tréfát, aminőről még nem is álmodtál!” susogta magában, és az úres hordókra gondolt, a nagy hordókra.

De Faber Vetter ép e pillanatban fogta meg ismét a poharat, hogy kiigya tartalmát.

Faber nagyokat szipantott, mintegy hogy előre kipótolja a dohányzásban, amit abból az ivás alatt elmulaszt. Szivarán a hamu egész tornyot képezett. Egyik kezével szája felé vitte a poharat, s ennek megfelelőleg távolította el az ital utjából szivarát.

A cseppnek azonnal vége. Csak vé-

szileg kiállított tiszteleti oklevél: Diploma Honorowy.

A diploma egy unicum, a mely csupán a debreczeni kertészeti-egylet részére készült. Rajta vannak igen szépen festett, részben aranyozott és ezüstözött Gácsország és Magyarország címerei.

A diplomák, melyeket más kiállítók kaptak, csinosak, de egyszerűek, címernélkül, a mint az a debreczeni diplomához mellékelt oklevelekből világosan kitetszik.

A diploma lengyel nyelven van szerkesztve.

Az igen érdekes levél pedig magyar fordításban így hangzik:

„Tekintetes egylet!

Szívünk mélyéből eredt örvendetea érzélemmel megkaptuk és olvasguk azon testvéries levelet, melyet hozzánk f. é. szept. 22. hozánk küldeni szíveskedtek.

Mi hivatalból öszintén megköszömvén azon szíveséget, hogy kiállításunkon résztvenni kegyeskedtek, és mint valóban megérdemelt jutalmat azon kitünő és helyesen elnevezett 43 faj alma, és 28 faj körtve gyümölcsöket küldünk a tekintetes egyletnek egy tisztelet oklevelet, hozzá csatolván a kiállítási névsort is.

Valóban nem vagyunk képesek a tek. egyletnek azon érzelmeket kifejezni, melyektől át voltunk hatva, mikor a kertészeti egylet nagyra becsült levélét olvastuk!

Az ezredéves szomszédi jó viszony, a melyen érzett lelkileg, testileg, történelg és regényileg, szó és eseelekvény által bebizonyult sympathia, a közösen átélt fájdalom, szomorúság és öröm, minden minden emléktünkbe jutott önök levele olvasásánál, melyben a szeretet és a barátság, a lengyel és a magyar nemzet közti ki volt fejezve.

Ezen érzelem fokozódott, azon tiszteletteljes visszaemlékezésben, a magyarok hasonlíthatatlan vitézségéről, áldozat képességéről és a hazaszeretetről, úgy hogy nálunk traditio által szokássá vált felkiáltani:

Éljen a magyar!

Ezen szíves üdvözléssel járjuk be levelünket, és tiszteletteljesen kérjük egylettinket a debreczeni kertészeti egylet tagjai közzé felvenni, és az egylet alapszabályait átküldeni, hogy a tagsági kötelesegek eleget tehesünk.

Ezen alkalommal igen szépen esedeztünk, hogy a debreczeni kertészeti egylet, a lemberg kertészeti egyletbe belépni szíveskedjék, ide mellékelve küldöm egylettink alapszabályát.

Kelt Lembergben 1881 nov. 6.

Kiváló tisztelettel

L. Pjerozynski.

Vice Prezident.

Reménylhető, hogy ezen barátságos E. Tranda, Seenehár, viszony a lemberg és a debreczeni kertészeti egyletek közt, elő fogja mozdítani a jó gyümölcsfák tenyészését, úgy magyar hazánkban, mint Gácsországban.

Adja Isten, hogy úgy legyen.

Tamássy Károly.

letlen eset mentheti meg a végkatastróphától. — A szivar és pohár a fele uton találkoztak, — a balga hamutoronyok ép akkor kellett megingani a szivaron, — és belepótyanni a pohár vizbe. A Vetter csak sercentésre vette észre, hogy az egész adag hamu itálába keveredett. — Ezt így meg nem ihatta. A pincérnek adta át és más poharat kért. — A pincér a pohár tartalmát kiöntötte az udvarra. Ezalatt eső is megeredt, s e közé keveredve a mi cseppünk visszaszivárgott a nagy víztömegbe.

Amint szabadnak érezte magát, azonnal az úres hordókkal telt pincére gondolt. De az állóvizben miként jut el Arnold Vetter házához? — A gonosz megtalálja eszközeit azonnal, ha keresi.

Egy, azon irányba törekvő csónak oldalához tapadt, s ezzel vitette magát célja felé. — A ház elé érkezve a csónakról, levált s előidézte, csodítotté vitzársait, hogy özőnszámban feljé tartanak.

Mire a két Vetter elvált és mindegyik hazatért, a víz közel egy lábnyit áradt. Arnoldék háza előtt már csak szorosan a fal mellett lehetett szárazon járni. Még pár hüvelyknyi áradás és a víz a pinczeablakhoz jut.

Arnold bácsi oda sem nézett a bajnak. Házát nem féltette, azt az árvizek már sok esetben kipróbálták. — borait pedig még kevésbé féltette, minthogy azokon már tuladott.

(Folyt. köv.)

iként czáfolhassa. — Végre hozzá tette: „Kár, hogy neked a fiatal ember nem tesz ki. Ernő gyermekkorától ismeri (s nem tud róla semmi rosszat mondani. — De ha nem tesszik, ne szóljunk többet róla. — Azt magad is tapasztalhattad, hisz Ernőt több ízben megátogattá, — aztán ki-rándulásunkban is mindig találkozott velünk — úgy véletlenül és társalgásunkhoz esatlakozott, — sőt már háromszor ebédem is vendégünk volt, — hogy magát mindig kitünően viselte.”

„No, még az kellene, hogy én ma, gammal is czipeljem, meg is traktáljam s még ő viselje magát rosszul? Egy szó mint száz . . . nekem nem kell!” Az öreg ekkép tovább huszitotta be magát a haragba „Majd ha ő vendéggel meg engem, én is jól viselem magam, s ezzel quittek leszünk!” — De ezt várhatja, — ha addig él, úgy sohasem hal meg! — Mit is tudna az ilyen ember enni, inni adni?! A szatócstól hozhatna egy font sódort, s a fűszerestől pár palack bornak csufolt lórét, mely szőlőt nem is látott soha . . .”

„Csatlakozik, atyám, — vágott közbe Ernő — „én sokszor étkeztem Bélánál s mondhatom, jól étkeztem, és jó borokat ittam . . .”

„No hát, ha egyszer én is jól eszem és izom nála, — ha a borát jónak találom, — eh a manóban is! ha én valaha az ő vendége leszek, akkor kérje meg a leányomat tőlem, akkor neki adom!”

Ernő akarata még a dolgot erő-

U

* Pr
egyem úgy
küldött k
fontosságu
megvalósul

* A
pes volt. A
tették a p

* Né
elején Seb
munkatárs
getlenség”

párt megbí
indítani. S

* A
alkalmunk
nek, Dengr
nyörködhe
már az új
mérven a
világban. H
maga a br
érdemjellet
művész, a
növendéke
testalkattal
alkalmával

visel, mell
lágely elem
kelemetés
bár chroma
tisztaságua
nálni valój
van s hisz
kedvelő eg
elé. — A

* A
tát jelentő
zik: Banat
len kedves
szeretett te
HORY IST
tanítónak é
vedés után,
történt gyá
elhunyt ke
vember 16
külvárosi is
ban tartand
tartás után
tetnek örök
ségiételre
tisztításait,
morodott s
1881. nov
hü neje, in
Juliánna; e
ván; szeret
és férje Sz
neje Medgy
és távoli r
vainak!

* Do
gyminiszte
köztudomás
czen sz, ki
területen a
mellett ez
dohányber
folyó évi d
lag 1882.
czen város

* A
belügymini
bocsatotta
hoz: „Min
hogy a né
felterjeszte
sérő hatós
nyosan sz
san szerelt
változtatás
tató kellek
nek, jövőre
sitem a tö
változtatás
nyok az e
végett ren
s indokolv
pedig az i
— e s et l
gyámhatós
az illetőe
tőleg az il
folyamata
folyamodó
tőzkodnán
köziggazgat
kintettel
dési idején
tanusított
vábbá köz
zása. Vég
letkezhető
folyamodó
pedig tan
nással les

* A
városi sz
levelező l

egy unicum, a mely csak kertészeti-egylet részére...

...melyeket más kiállítások... de egyszerűek, czimer...

...de debreczeni diploma... levelekből világosan ki...

...nyelven van szerkesztés... levek pedig magyar...

...hangzik: az egyet... tés egyet!

...lyéből eredt ürvendes... taptuk és olvassuk azon...

...melyet hozzánk f. é. küldeni sziveskedtek.

...ól őszintén megköszönvén... hogy kiállításunkon részt...

...ek, és mint valóban meg... t azon kitűnő és helye...

...faj alma, és 28 faj... kért küldünk a tekinte...

...tisztelt oklevelet, hozzá... tási névsort is.

...on vagyunk képesek a... on érzelmeiket kifejezni,

...unk hatva, mikor a ker... gyra becsült levelét ol...

...es szomszédi jó viszony... elikleg, testileg, történi...

...szó és eselekvény ál... ympathia, a közösen átélt...

...ság és öröm, minden... kbe jutott önk levele...

...ben a szeretet és a bá... és a magyar nemzet...

...ve. A fokozódott, azon tisz... m fokozódott, azon tisz...

...m fokozódott, azon tisz... itéséről, áldozat ké...

...azaszereteteről, úgy hogy... tal szokássá vált fel...

...a magyar! Azes üdvözlé... res üdvözléssel járunk be...

...teszteteljesen kérjük egy... zeni kertészeti egylet tag...

...és az egylet alapszabá... hogy a tagsági kötele...

...essünk. Ammal igen szépen esede... preczeni kertészeti egylet,

...észeti egyletbe belépni... meliélkeve küldöm egy...

...gyát. Ebben 1881 nov. 6. Kiváló tisztelettel

...L. Pjerozynski. Vice Prezident.

...ó, hogy ezen barátságos... háir, viszony a lebergi...

...kertészeti egyletek közt... ani a jó gyümölcsfák te...

...magyar hazánkban, mint... hogy úgy legyen. Tamássy Károly.

UJDONSÁGOK.

* Protestáns egyetem. A prot. egyem ügyében a ref. zsinat bizottság...

* A hetivásár ma rendkívül népes volt. A vidékiek árucikkkel elárasztották a piacokat egészen.

* Néplapunk is lesz. — Január elején Scheffer László, az „Egyetértés” munkatársa, és Inczédy László, a „Függetlenség” munkatársa a függetlenségi párt megbízásából néplapot fognak megindítani.

* A hangverseny. Vasárnap este alkalmunk lesz a brazilai csodagyermeknek, Dengremontnak hegedűjátékában gyönyörködhetni.

* Halálozás. Török Ferenc polgártársunk kis leánya, Margit tegnapelőlt 6 hónapos korában elhunyt.

* A bécsi burg kiépítése. A bécsi burg továbbépítéséhez az előmunkálatokat már megkezdették.

* Gyilkosság. Csokalyon szerdán viradóra a gátrégi kosorma mögött egy embert kapavál agyonverte találtak.

* A Báthori István tanító elhunyt. A jelentős gyászlap következőleg hangzik: Bánatos kebellet tudatjuk felejtethen kedves férjem, illetőleg jó atyám, szeretett testvérünk, jó vőnek néhai BATHORI ISTVÁN, hatvan-külvárosi leánytanítónak élete 40 dik évében, rövid szenvedés után, f. hó 14-én déli 12 órakor történt gyászos kimúlását.

* Dohánybevéltás. A m. kir. belügyminiszterium rendelete folytán ezennel köztudomásra hozatik, miszerint Debreczen sz. kir. város törvényhatósága összes területén a kincstár számára engedély mellett ez évben egyesek által termelt dohánybevéltása határideje kezdetét veszi folyó évi december 5-én s tart bezárólag 1882. évi március hó 2-ig.

* A névváltoztatás tárgyában a belügyminiszter a következők rendeletet bocsátotta ki az összes törvényhatóságokhoz: „Mintán több ízben tapasztaltott, hogy a névváltoztatások tárgyában ide felterjesztett kérvények és az azokat kísérő hatósági véleményes jelentések hiányosan szerkesztettek és nem szabályosan szereltettek fel, a mennyiben a névváltoztatások engedélyezéséhez megkívánható kellékek nélkülözhetetlenül nincsenek, jövőre való mihez tartás végett értesitem a törvényhatóságokat, miszerint a névváltoztatások iránt beadott folyamodványok az elintézés könnyítése s gyorsítása végett rendszeren csak kellőleg felszerelve s indokolva terjesztendők fel.

Különösen pedig az illetők születési bizonyítványaik, — esetleg hiteles a tyai vagy gyámhatósági beleegyezés csatolandó, — az illetőség helye megjelölendő és lehetőleg az illetőségi hatóságnak nyilatkozáfa bemutatandó; az esetben pedig, ha folyamodók nem illetőségük helyén tartózkodának, a tartózkodás helyén lévő közigazgatási hatóságnak nyilatkozata is, tekintettel főképp az illetők ott tartózkodási idejének tartamára és ezen idő alatt tanúsított magaviseletére, melléklendő; továbbá közlendő folyamodóknak foglalkozása. Végül a folyamodóknak netalán keletkező zavarok elkerülhetése végett, folyamodók sajátkezü aláírásával, esetleg pedig tanuk által hitelesített keresztvánnal lesznek ellátandók.

* A jövő tragoediája. A kölni városi színház igazgatója a napokban egy levelező lapot kapott következő tartalommal: „Tisztelet színházigazgató! Bátor...

...ságot veszek magamnak önnel tudatni, hogy egy új színdarabot végeztem febe; czime: „A reptülő emberek ötven év múlva.” A reptőlésről egy tanár előadásokat tart benne, a publikum pedig különféle alkalmas dalokat énekel hozzá népmelodíák szerint. — A reptülés művészetéről szóló előadás komoly és — humoriszticus. — A darabban láthatók a reptülőgépek egyes részei, fej, sisak, mellvért, szárny, fark, gőzgép, henger stb. Ezeket testve, vagy in natura is lehet mutatni. Ez az első felvonás, 30 marka honoráriumért rajzolt és másolatot küldök önnek. A darab bizonyára téli házat s jó jövedelmet biztosítana önnek. Egy héttel a pénz megérkezése után elküldöm önnek. Tisztelettel Flecken A. I. volt nyelvtanár. Parkstrasse 41. Aachen, 1881. nov. 3.”

* Az időjárás. Hazánkban: Többnyire nyugati és északi mérsékelt, helyenkint erősebb szelek mellett a hőmérséklet főleg a légnyomás alább szált. Az idő mindenütt enyhébb, többnyire boros, számos helyeken csapadékokkal, mi csak Egerből jelentik nagyobb mennyiségűnek. Az e hó 12-én előző jelzett idő enyhébb csapadéka hajlandóbb, horuló jellegével végéhez közeledik s változó jeleget öltve lassan lejjebb hül.

Irodalmi és művészeti hírek. Bernhardt Sarah. Jött, látott, győzött. A főváros közönsége egészen el van ragadtatva, a nagy-szerű művészet lenyűgöző hatással birt mindenkiere.

A „Kaméliás hölgy”-ben olyan sikert ért el a világ első művésznője, mely tomboló lelkesedésre hangolta a kedélyeket. — Temérdek kihívást kapott. Ruháit pedig minden hülyg visszafajtott lélekzetel nézte.

A „Kaméliás hölgy” minden felvonásában külön öltözetet viselt Sarah Bernhardt. Ez öltözetek körülbelül a következők: — Az első felvonásbeli ruha: brokát, atlasz, csipkék és gyöngyök vegyüléke. A fehér szatén előrészt himzés s drágaköves, gyöngyös rojt emelik. Elöl a derék mélyen kivágott, hátul széles himzett gallér van alkalmazva gyöngyrojttal. E gallér fodrai gyöngygyel vannak himezve, mint a derék eleje s az ujjak szélei is. A karon a híressé vált hosszú Sarah-keztü. — A negyedik felvonásban a leghiresebb. Ez az estélyi ruha. Drága himzett, bársony-virágu atlasz arabeszkt fehér atlasz ruha; a himzett vagy kaméliák igazi szabóműhelyi mesterművek, s egész füzéren borítják a szoknya előrészt; a virágok közeiben igaz gyöngyökkel arabeszkek. A szép redőzetű uszályon szintén kaméliák. A hátul magas, elől mélyen kivágott derékon gyöngyök és gyémántok csillognak. Van egy brillantokból és rubinokból készült pillangó, az angol trónörökösne ajándoka; sokszínű drágaköves csatt, emlék a dán királynőtől; nagy sötétlaine, az amerikai diadalutból s pompás nyakék, melyet a kanadai bölgyektől kapott. — Az utolsó fehér ruha, melyben Ga...

uthier Margit meghal, egyszerű, de nagyzilésű és drága. Az atlasz alsó-ruhára hosszú himzett túll borul, a keblét és nyakat is eltakarva; a széles uszály khinai crepe-ből készült, az ujjak csipke-fodorból.

S z i n h á z. Szombaton, nov. 12-ikén adatott: Donna Juanita operette 3 felv. zenéjét szerző Soupe. Ez évadban másodszer. — Telt ház.

Vasárnap nov. 13-ikán adatott: A kintornás családja, népsz. 3 felv. Irta: Tóth Ede.

Az estnek különös érdekeltséget kölcsönzött azon körülmény, hogy Kissné társulatunk kiváló tehetségű tagja, hosszas és veszélyes betegsége után ez estén lépett fel először Mari szerepében s a közönség részéről kileptekor zajos ovációkban részesült.

Miután Boriska szerepében volt alkalmunk meggyőződni arról, hogy Kissné kiváló drámai hatással tud alakítani, csak helyeselhetjük, hogy ma az egyes erősebb drámai jelenésekben, minők pl. midőn megtudja, hogy Bimbó Laczi vőlegény, továbbá, mikor gyermekét Laczi ellenében védelmezi stb. nem fejtett ki oly erélyt, minőre különben erőteljes organuma által képesítve van, s ez így van helyesen, mert egy ilyen erősebb felnevelés léghuzamos szinpadunkon még mindig gyenge egészségenek kárára lehetett volna. Sokkal alaposabb kifogásunk lehet arczjátéka ellen. Mari az első s második felvonásban mindaddig mig Kötő meg nem kéri a kezét, egy lélekben megtört nő, kinek arca, csak levertséget, mely benső fájdalommal áruhat el, mar pedig Kissnének — leszámítva egy pár helyet — mindvégig ott tilt arczán az a boldog, önelégült mosoly, mely minduntalan meghazudolta azt a lelki harczt, mit az ajkák tolmácsoltak. Különben egész játékán keresztül húzódt bizonyos bágyadság, s azért mai felépését e nagy s farasztó szerepben egészségi szempontból korainak tartjuk.

Egri (Bimbó Laczi) a második felvonás azon jelenetében, midőn fejszével rohan meggyilkolni boldogságának megfontóját, oly hatásteljes alakítást prudukált, mely bármily kiváló drámai színészek is becsületre valandott volna; ez estén is meggyőzőtt arról, hogy nem csak jeles népszámú enekes, de azon kívül kiváló drámai tehetség is. Az említett jelenetnél azonban van egy megjegyzésünk: midőn Bimbó gyilkossági szándékából előrohan fejszével kezében, a nép által körülvéttetik; mi természetesebb mint az, hogy mikor Bimbó ellöki a fejszét (mint Egri azt eléggé helytelenül tevő) a sokaság közül valakinek fel kellene azt kapni, hogy így a dühöngőt lefegyverezvén, ártalmatlanná tegye; ámde a fejszét ott hagyják, mert hat még egyszer felébred Bimbóban a gyilkolási szándék s újból szüksége van a fejszére; ez okból nem helyeseltük azt, hogy Egri a fejszét kezéből kiereszti.

Abonyi az egyszerű, nehézkes vasuti baktert simán s elegáns kiltóval (felsőtűt haj, finom, fehér arczbőr), személyesíté, úgy, hogy csak a frakk és gyöngyszin keztyű hiányzott, hogy előttünk álljon Belac tanár. Mai nem sikerült szereplését bocsássam meg azon körülmény, hogy eelőtt 5 évvel e szinpadon Kötő Karolyt ő játszotta először közönségünk előtt. Sz. Némethnének Juczika kiválóan force-szerepe. Ötözéke ellen az a kifogásunk, hogy inkább szobaleányos volt az mint falusias, amit jónak látott a szin-társulat egy pár női tagja is utánozni, kik azután egészen kiváltak a többi népies öltözékük közül. Menyasszonyi öltözéke meg pláne nagyon is elegáns s inkább kisasszonyos mint paraszatos volt. A falusi menyasszony ugy nem öltözködik. Foltényiné (Bimbó Mártonné) hogy mennyire használható tagja társulatunknak, azt csak az ilyen szerepekben lehet látni, melyekre kitűnőbb személyesítőt a vidéken aligha kapnánk. Németh József (Dáma Náci) e kitűnő szerepet ugy játszotta meg amint az irva van. Szathmáry e szerepben sosem tudott excellálni, mig Németh egy kitűnően mulattató alakot csinált abból, mely a Szathmárhoz nem is hasonlít. Gratulálunk mai sikeréhez. Eőry, ez az univerzális tehetség, mint ma este Samu szerepében ujjolag bebizonyítja, oly hatalmas komikummal rendelkezik, mely a könnyezésig képes kacagtatni a nézőt.

mal: „Tisztelet színházigazgató! Bátor...

...ságot veszek magamnak önnel tudatni, hogy egy új színdarabot végeztem febe; czime: „A reptülő emberek ötven év múlva.”

...A reptőlésről egy tanár előadásokat tart benne, a publikum pedig különféle alkalmas dalokat énekel hozzá népmelodíák szerint.

...A reptülés művészetéről szóló előadás komoly és — humoriszticus. — A darabban láthatók a reptülőgépek egyes részei, fej, sisak, mellvért, szárny, fark, gőzgép, henger stb.

...Ezeket testve, vagy in natura is lehet mutatni. Ez az első felvonás, 30 marka honoráriumért rajzolt és másolatot küldök önnek.

...A darab bizonyára téli házat s jó jövedelmet biztosítana önnek. Egy héttel a pénz megérkezése után elküldöm önnek.

...Tisztelettel Flecken A. I. volt nyelvtanár. Parkstrasse 41. Aachen, 1881. nov. 3.”

* Halálozás. Török Ferenc polgártársunk kis leánya, Margit tegnapelőlt 6 hónapos korában elhunyt.

* A bécsi burg kiépítése. A bécsi burg továbbépítéséhez az előmunkálatokat már megkezdették.

* Gyilkosság. Csokalyon szerdán viradóra a gátrégi kosorma mögött egy embert kapavál agyonverte találtak.

* A Báthori István tanító elhunyt. A jelentős gyászlap következőleg hangzik: Bánatos kebellet tudatjuk felejtethen kedves férjem, illetőleg jó atyám, szeretett testvérünk, jó vőnek néhai BATHORI ISTVÁN, hatvan-külvárosi leánytanítónak élete 40 dik évében, rövid szenvedés után, f. hó 14-én déli 12 órakor történt gyászos kimúlását.

* Dohánybevéltás. A m. kir. belügyminiszterium rendelete folytán ezennel köztudomásra hozatik, miszerint Debreczen sz. kir. város törvényhatósága összes területén a kincstár számára engedély mellett ez évben egyesek által termelt dohánybevéltása határideje kezdetét veszi folyó évi december 5-én s tart bezárólag 1882. évi március hó 2-ig.

* A névváltoztatás tárgyában a belügyminiszter a következők rendeletet bocsátotta ki az összes törvényhatóságokhoz: „Mintán több ízben tapasztaltott, hogy a névváltoztatások tárgyában ide felterjesztett kérvények és az azokat kísérő hatósági véleményes jelentések hiányosan szerkesztettek és nem szabályosan szereltettek fel, a mennyiben a névváltoztatások engedélyezéséhez megkívánható kellékek nélkülözhetetlenül nincsenek, jövőre való mihez tartás végett értesitem a törvényhatóságokat, miszerint a névváltoztatások iránt beadott folyamodványok az elintézés könnyítése s gyorsítása végett rendszeren csak kellőleg felszerelve s indokolva terjesztendők fel.

Különösen pedig az illetők születési bizonyítványaik, — esetleg hiteles a tyai vagy gyámhatósági beleegyezés csatolandó, — az illetőség helye megjelölendő és lehetőleg az illetőségi hatóságnak nyilatkozáfa bemutatandó; az esetben pedig, ha folyamodók nem illetőségük helyén tartózkodának, a tartózkodás helyén lévő közigazgatási hatóságnak nyilatkozata is, tekintettel főképp az illetők ott tartózkodási idejének tartamára és ezen idő alatt tanúsított magaviseletére, melléklendő; továbbá közlendő folyamodóknak foglalkozása. Végül a folyamodóknak netalán keletkező zavarok elkerülhetése végett, folyamodók sajátkezü aláírásával, esetleg pedig tanuk által hitelesített keresztvánnal lesznek ellátandók.

* A jövő tragoediája. A kölni városi színház igazgatója a napokban egy levelező lapot kapott következő tartalommal: „Tisztelet színházigazgató! Bátor...

...ságot veszek magamnak önnel tudatni, hogy egy új színdarabot végeztem febe; czime: „A reptülő emberek ötven év múlva.”

...A reptőlésről egy tanár előadásokat tart benne, a publikum pedig különféle alkalmas dalokat énekel hozzá népmelodíák szerint.

...A reptülés művészetéről szóló előadás komoly és — humoriszticus. — A darabban láthatók a reptülőgépek egyes részei, fej, sisak, mellvért, szárny, fark, gőzgép, henger stb.

...Ezeket testve, vagy in natura is lehet mutatni. Ez az első felvonás, 30 marka honoráriumért rajzolt és másolatot küldök önnek.

...A darab bizonyára téli házat s jó jövedelmet biztosítana önnek. Egy héttel a pénz megérkezése után elküldöm önnek.

...Tisztelettel Flecken A. I. volt nyelvtanár. Parkstrasse 41. Aachen, 1881. nov. 3.”

* Halálozás. Török Ferenc polgártársunk kis leánya, Margit tegnapelőlt 6 hónapos korában elhunyt.

* A bécsi burg kiépítése. A bécsi burg továbbépítéséhez az előmunkálatokat már megkezdették.

* Gyilkosság. Csokalyon szerdán viradóra a gátrégi kosorma mögött egy embert kapavál agyonverte találtak.

* A Báthori István tanító elhunyt. A jelentős gyászlap következőleg hangzik: Bánatos kebellet tudatjuk felejtethen kedves férjem, illetőleg jó atyám, szeretett testvérünk, jó vőnek néhai BATHORI ISTVÁN, hatvan-külvárosi leánytanítónak élete 40 dik évében, rövid szenvedés után, f. hó 14-én déli 12 órakor történt gyászos kimúlását.

nyakék, melyet a kanadai bölgyektől kapott. —

Az utolsó fehér ruha, melyben Ga...

uthier Margit meghal, egyszerű, de nagyzilésű és drága.

Az atlasz alsó-ruhára hosszú himzett túll borul, a keblét és nyakat is eltakarva; a széles uszály khinai crepe-ből készült, az ujjak csipke-fodorból.

S z i n h á z. Szombaton, nov. 12-ikén adatott: Donna Juanita operette 3 felv. zenéjét szerző Soupe. Ez évadban másodszer. — Telt ház.

Vasárnap nov. 13-ikán adatott: A kintornás családja, népsz. 3 felv. Irta: Tóth Ede.

Az estnek különös érdekeltséget kölcsönzött azon körülmény, hogy Kissné társulatunk kiváló tehetségű tagja, hosszas és veszélyes betegsége után ez estén lépett fel először Mari szerepében s a közönség részéről kileptekor zajos ovációkban részesült.

Miután Boriska szerepében volt alkalmunk meggyőződni arról, hogy Kissné kiváló drámai hatással tud alakítani, csak helyeselhetjük, hogy ma az egyes erősebb drámai jelenésekben, minők pl. midőn megtudja, hogy Bimbó Laczi vőlegény, továbbá, mikor gyermekét Laczi ellenében védelmezi stb. nem fejtett ki oly erélyt, minőre különben erőteljes organuma által képesítve van, s ez így van helyesen, mert egy ilyen erősebb felnevelés léghuzamos szinpadunkon még mindig gyenge egészségenek kárára lehetett volna.

Sokkal alaposabb kifogásunk lehet arczjátéka ellen. Mari az első s második felvonásban mindaddig mig Kötő meg nem kéri a kezét, egy lélekben megtört nő, kinek arca, csak levertséget, mely benső fájdalommal áruhat el, mar pedig Kissnének — leszámítva egy pár helyet — mindvégig ott tilt arczán az a boldog, önelégült mosoly, mely minduntalan meghazudolta azt a lelki harczt, mit az ajkák tolmácsoltak.

Különben egész játékán keresztül húzódt bizonyos bágyadság, s azért mai felépését e nagy s farasztó szerepben egészségi szempontból korainak tartjuk.

Egri (Bimbó Laczi) a második felvonás azon jelenetében, midőn fejszével rohan meggyilkolni boldogságának megfontóját, oly hatásteljes alakítást prudukált, mely bármily kiváló drámai színészek is becsületre valandott volna; ez estén is meggyőzőtt arról, hogy nem csak jeles népszámú enekes, de azon kívül kiváló drámai tehetség is.

Az említett jelenetnél azonban van egy megjegyzésünk: midőn Bimbó gyilkossági szándékából előrohan fejszével kezében, a nép által körülvéttetik; mi természetesebb mint az, hogy mikor Bimbó ellöki a fejszét (mint Egri azt eléggé helytelenül tevő) a sokaság közül valakinek fel kellene azt kapni, hogy így a dühöngőt lefegyverezvén, ártalmatlanná tegye; ámde a fejszét ott hagyják, mert hat még egyszer felébred Bimbóban a gyilkolási szándék s újból szüksége van a fejszére; ez okból nem helyeseltük azt, hogy Egri a fejszét kezéből kiereszti.

Abonyi az egyszerű, nehézkes vasuti baktert simán s elegáns kiltóval (felsőtűt haj, finom, fehér arczbőr), személyesíté, úgy, hogy csak a frakk és gyöngyszin keztyű hiányzott, hogy előttünk álljon Belac tanár.

Mai nem sikerült szereplését bocsássam meg azon körülmény, hogy eelőtt 5 évvel e szinpadon Kötő Karolyt ő játszotta először közönségünk előtt.

Sz. Némethnének Juczika kiválóan force-szerepe. Ötözéke ellen az a kifogásunk, hogy inkább szobaleányos volt az mint falusias, amit jónak látott a szin-társulat egy pár női tagja is utánozni, kik azután egészen kiváltak a többi népies öltözékük közül.

Menyasszonyi öltözéke meg pláne nagyon is elegáns s inkább kisasszonyos mint paraszatos volt. A falusi menyasszony ugy nem öltözködik. Foltényiné (Bimbó Mártonné) hogy mennyire használható tagja társulatunknak, azt csak az ilyen szerepekben lehet látni, melyekre kitűnőbb személyesítőt a vidéken aligha kapnánk.

Németh József (Dáma Náci) e kitűnő szerepet ugy játszotta meg amint az irva van. Szathmáry e szerepben sosem tudott excellálni, mig Németh egy kitűnően mulattató alakot csinált abból, mely a Szathmárhoz nem is hasonlít. Gratulálunk mai sikeréhez.

Eőry, ez az univerzális tehetség, mint ma este Samu szerepében ujjolag bebizonyítja, oly hatalmas komikummal rendelkezik, mely a könnyezésig képes kacagtatni a nézőt.

Hogy miért osztott Fuvó Fenyéri nek a horváti molnár szerepe pedig Tóth Antálnak, azt csak a rendezőség bölcsesége tudná megmondani?!

Megyesiné (Magdi szolgáló) rikácsoló kurjongatásával s ezetlen túlzásaival nem kis mértékű visszatetszést okozott; nem mondjuk, hogy az ilyen szerepekben Lipcseiné is nem tuloz, de abban a túlzásban még is mindig van legalább meglehetősen adag komikum is.

A sugó ma este is mint „A tör” előadása alkalmával hatványozott erővel működött, holott ennek szükségét még eddig nem tapasztaltuk.

Telt ház.

Telt ház.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Szerda, november 16-án

adatik:

A se illai borbély.

Vigjáték, 3 felvonásban.

Kezd. 7 órakor.

Szabó József,

felelős szerkesztő s kiadótlajdonos.

Nyujtsuk a szerencsének jobbnkat! 400,000 márknyi!

főnyereményt ígér kedvező esetben a hamburgi nagy pénzsorsolás, mely a magas kormány által jórahagyva és biztosítva van. Az új terv előnyös be rendezése abból áll, hogy nehány hó folyamából 6 sors húzásban 50,800 nyere menyem bizonyosan huzatik, e közt van egy 400,000 márknyi főnyeremény, különösen pedig:

Table with 2 columns: nyerem. and stb. Values include 250,000, 150,000, 100,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,800, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8,000, 5,000, 3,000, 2,000, 1,000, 500, 138.

A nyereményhúzások tervszerűen hivatalosan állapítottak meg. Ezen az állam által biztosított sorsjáték legközelebbi elő nyereményhúzására

1 egész eredeti sorsjegy csak 6 M. vagy 3 frt 50 kr. o. é. 1 fél eredeti sorsjegy csak 3 M. vagy 1 frt 75 kr. o. é. 1 negyed eredeti sorsjegy csak 1 1/2 M. vagy 90 kr. e. é. kerül.

Minden megrendelés azonnal, az összeg beküldése ellen postai befizetés vagy utánvét mellett legnagyobb figyelemmel eszközöletnek és mindenki általunk az államczimerrel ellátott eredeti sorsjegyet kapja.

Megrendelésekhez, a szükségelt hivatalos tervek ingyen mellékeltenek, melyekből egy a nyeremények beosztása az illető asztályba, mint a betétek megkezelhetők és minden húzás után megbizónknak felzáróltatás nélkül is a hivatalos lajstromot megküldjük.

A nyeremények kifizetése azonnal állami kezeség mellett történik, és közvetlen beküldés vagy megbizónknak megkeresésére összekötötésünk által Magyarország nagyobb piacain ezt kieszközöljük.

A szerencse háznakat mindg különösen kedvelte, és megbizónknak már sok és nagy nyereményeket fizettünk ki, egyebek közt 250000, 225000, 150000, 100000, 80000, 60000, 40000 márknyi összegben is.

Előre látható, hogy egy ily szilárd alapon nyugvó vállalatnál élénk részvétel bizonyosan számíthatni, s ez okául fogva kérnök, hogy a történetű huzás rövid határideje miatt tessék minden megrendelést mielőbb s mindenesetre

f. évi november 30-ka előtt hozzánk beküldeni.

KAUFMANN és SIMON

bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

Mindenféle állami kötvény, vasuti részvények, kölcsön-sorsjegyek vásárlása és eladása. P. S. Köszönjük ezennel az eddig tanusított bizalmat, és a midőn a sorolász kezdetén részvevőrc ezennel meghívjuk, továbbra is törekvésünk lesz pontos és gyors kiszolgáltatás által megbizónknak teljes megelégedését kiérdemelni.

Fentek.

